ئەعرەجی: حکومەت چاوەڕوانی ئەنجامی ئەو لیژنانەیە کە هەڵسەنگاندن بۆ دەخی عێراق و پێگەی هاوپەیمانی نێودەوڵەتی دەکەن

ئەمڕۆ شەممە قاسم ئەعرەجی، ڕاوێژکاری ئاسایشی نیشتمانی دووپاتیکردەوە، کە حکومەت چاوەڕوانی ئەنجامی ئەو لیژنانەیە کە هەڵسەنگاندنی هاوپەیمانی نێودەوڵەتین بۆ دەخی عێراق، هاوکات ئاماژە بەوە دەکات کە کۆدەنگییەکی سیاسی هەیە کە پێویستە عێراق دووربێت لە هێزی دەرەکی.

ئەعرەجی لە میانی شەشەمین کۆنفرانسی دیالۆگی بەغدا،کە بەناونیشانی (پەیوەندییەکانی هەرێمی ...میحوری عێراق) بوو، رایگەیاند :کە دروستکردنی متمانە لە ناوخۆدا لەسەر ئاستی هەرێمی و نێودەوڵەتی گرنگە، سیستمی سیاسیش متمانەی عێراقییەکانی وەرگرتەوە، جەختیشی لەوە کردەوە کە عێراق دەستوەردان لە کاروباری ئەوانی دیکەدا ناکات، لە هەمان کاتیشدا داوا لە کەسانی دیکە دەکات دەستوەردان لە کاروباری وڵاتەکەی نەکەن.

ئاماژەی بەوەشدا : پێوویستە هەموو لایەك لەووتارەکەیدا پاڵپشتی حکومەت بکات،هەروەها دەبێت کاری هاوبەشی لەنێوان هەموو لایەکدا هەبێت،هەروەها هەوڵەکانمان لەسەر پاڵپشتیکردنی حکومەتەوەیە وئاماژەی بەوەشکرد کە عێراق لەماوەی ساڵانی 2022 و2023یاداشتنامەیەکی لێکتێگەیشتنی ئەمنی لەگەڵ وڵاتان واژوو کردووە بەمەبەستی هاوکاری وئاڵوگۆڕی ئەزموونەکان.

هێمای بۆ ئەوەش کرد کە سیستەمی سیاسی لە دوای ساڵی 2003 سەرقاڵی بابەتی ئەمنی و تەحەددیات بوو کە

ڕێگریان لەدەکرد لە ئەرکەکانی، جەختیشی کردەوە مادەی هۆشبەر گەورەترین مەترسییە نەك داعش و ئەوەی دەوترێت لەسەر ژمارەی داعش لە عێراق ئەوەیە زیادەڕەوی تێدا کراوە.

ناوبراو لە درێژەی قسەکانیدا وتی: هێزە ئەمنییەکانمان گەشەیەکی زۆریان بەخۆوە بینیوە و ئەزموونێکی گەورەیان لە مامەڵەکردن لەگەڵ تەحەددیاتی تیرۆردا بەدەستهێناوە، ئاماژەی بەوەشکرد کە حکومەتی عێراق نکۆڵی لە سوپاسگوزاری ئەو وڵاتانە ناکات کە یارمەتیان داوە ڕووبەڕووی تیرۆر ببێتەوە.

هەروەها وتی : کە ناتۆ هەشتا لە عێراقدا ئامادەیە و هێزێکی ڕاوێژکارە نەك هێزی شەڕکەر، ئاماژەی بەوەشکرد حکومەتی عێراق چاوەڕوانی ئەنجامی ئەو لیژنانەیە کە هەڵسەنگاندن بۆ دۆخی عێراق و پێگەی هاوپەیمانی نێودەوڵەتی دەکەن، کە پرسێکی ناوخۆییە کە بەپێی پێویستی عێراق دیاری کراوە.

جەختیشی لەوە کردەوە کە دەنگییەکی سیاسی هەیە لەسەر ئەوەی عێراق هێزی دەرەکی لە دوور بکرێتەوە و ڕوونیشیکردەوە : هێزەکانی هاوپەیمانان بەدیلێك نین بۆ هێزە ئەمنییەکان، ئەوان لە هەلومەرجێکی دیاریکراودا هاتوون، ئەمەش پەیوەست بە بوونی ئەوان ناکات،حکومەت یەکەم کەسە کە نیگەرانە لە بڕیاری کۆتاییهێنان بە ئەرکەکانی هاوپەیمانی، و ئێمە ئەفسەری لێهاتوومان هەیە لە ناوەوەی لیژنەکانەوە کاردەکەن بۆ هەڵسەنگاندنی دۆخی هاوپەیمانی نێودەوڵەتی.

هەروەها وتی : ڕژێمی سیاسی دوای ساڵی 2003 واقیعێکی قورسی میراتگری بە میرات گرتووە کە بەبوونی گرووپە چەکدارەکان لەسەر خاکەکەی،ئاماژەی بەوەکرد ساڵی 2023 ڕێککەوتنێکی ئەمنیمان لەگەڵ لایەنی ئێرانی ئەنجامدا، ئەنجامی ئەرێنیش لەماوەی چەند مانگێکدا بە دەستهات بەهۆی ئەوکێشەکان کە بۆ چەندین ساڵ بەردەوام بوون.

هەروەها ووتیشی : خولی دووەمی کۆبوونەوەمان لەگەڵ تورکیا هەیە، بۆ چارەسەرکردنی بارودۆخی پارتی کرێکارانی کوردستان، سەرۆك وەزیرانیش ڕێنمایی کردین بۆ خێراکردنی مامەڵەکردن لەگەڵ ئەم مەلەفی گرنگە.

ئەعرەجی کەمپی هەولی سوریای بە بۆمبێکی کاتیی داندراوە وەسف کرد و ئاماژەی بەوەدا کە عێراق 1924 خێزانی عێراقی لەم کەمپە گەڕاندەوە کە 7556 هاووڵاتی عێراقی بوون، لەنێویاندا 1200 خێزانی عێراقی کە گەڕاونەتەوە ناوچە ڕەسەنەکانیان و ئەمەش هەمانە هیچ کێشەیەکی کۆمەڵایەتی لەم ڕووەوە نییە.

داوای لە کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی کرد هاوڵاتیان لەم کەمپە بکشێننەوە، ئاماژەی بەوەشکرد : تا ئێستا تەنها 24 وڵات وەڵامیان داوەتەوە و لە کۆی 60 وڵات هاووڵاتییەکانیان گەڕاندووەتەوە.